

1935 сыл алтынны 5 күнүгэр төрүттэммитэ

Нам улууһун хаһыата

1996, 2005, 2009 сылларга «Сыл бастыг хаһыата»

БЭБЭНЭ... БҮГҮН... САРСЫН...

Улуус баһылыгын мунһабыттан бэлиэтээһиннэр

Бэс ыйын 21 күнүгэр Хатын Арыы нэһилиэтин Кыһыл Дөрүһүнэ Хатын Чарангар И.Е. Винокуров төрөөбүтэ 120 сылыгар аналлаах улуустааҕы ыйах үрдүк таһымнаахтык ааста. Араас уобаластар, кыраайдар, куораттар бэрэстэбиитэллэрэ кэлэн ыйааҕы сөбө-махтайа көрдүлэр-иһитилэр. «Эҥсиэли Боотура» быһыйдар, күүстээхтэр күрэхтэһиилэригэр Артем Варданян кыайан УАЗ массынанан наҕараадаланна. «Тыа ыала» республикатааҕы куонкурууска Нам улууһунттан Үөдөйтөн 8 оҕолоох Ивановтар дьиэ кэргэттэрэ кыайдылар.

Улууспутугар быйыл оскуоланы 237 выпускник оскуоланы бүтүрдү. Кинилэр истэриттэн 11 үөрэнээччи кыһыл, 7 үөрэнээччи үрүҥ көмүс мэтээллэринэн бүтүрдүлэр. БКЭ билигин түмүгүнэн улууска үрдүк бааллары Нам улуустааҕы гимназиятыттан нуучча тылыгар Дунаева Күннэй – 100 баалга, Гуляева Айыына – 98 баалга уонна Афанасьева Джулиана – 93 баалга туттарбыттар.

Тыа хаһаайыстыбатын биэрэпиһэ саҕаланара үс күн хаалла. Биэрэпис үлэһиттэрэ бэс ыйын 24 күнүттэн 30 күнүгэр дылы улуусаларынан кэрийэн көрө сылдьаллар, листовка түгүтэллэр. Онтон от ыйын 1 күнүттэн атырдыах ыйын 15 күнүгэр дылы биэрэписигэр үлэ ыытыллар. Бу кэмгэ Нам улууһун бары олохтоохтору ыккытын баайыһыга тутаргыт булгуччулаах. Дьыһэит нүөмэрин үлэһиттэргэ көстөрүтүп, онтороргут, эбэтэр туллан түспүт буоллаҕына ыйыргыт оруннаах. Биэрэпис ыытыллар кэмгэр олорор сиргитигэр атын сиргэ барааччылар Ленин аатынан уулусса 24 №-дээх «Намгазстрой» тэриэлтэ олбуорун иһигэр баар хонтуораҕа, биэрэпис штабыгар, эбэтэр улуус дьаһалтагыгар статистика отделыгар бэлиэтэниэххитин сөп.

Көбөкөн паромы техникскэй туруга ирдэбилгэ эппиэттээбэт буолан дьону таһара боьуллубут. Эрүс нөнүө сытар нэһилиэккэртэн дьону таһара хас биірдиі мотурдаах киһи ирдэбили толору тутуһара булгуччу ирдэнэр.

Физическэй культура уонна спорт управлениета иһитиннэрбитинэн, 1 Хомуस्ताаха ыытыллыбыт «Белые ночи» сүүрүүгэ марафонна Россия спордун маастара Надежда Гоголева бастабыт. Туймаада ыйыһар «Дыгын оонньуута» күрэхтэһиігэ биһиги улууспуттан 4 спортсмен кыттыбытыттан Артем Варданян 3 миэстэ, Алексей Кутуков 4 миэстэ, Антон Тойтонов 6 миэстэ уонна Андрей Тюнпюрядов 11 миэстэ буоллулар.

Ат сүүрдүүтүгэр Республика Ил Дархананын бириһингэр ыытыллыбыт күрэхтэһиігэ 2400 м. дистанцияга 10 ат сүүрбүүтүтэн Хэвенли Стивид (Нам, Румянцев Н.И., жокей – Иванов И.В.), тренер – Ядреев С.П.) барыларын кэннигэр хааллартаан 1 мөл. солк. наҕараадаланнар.

Бэлиэтэниі С. АРГУНОВ

БИЭРЭПИС БАРЫБЫТЫГАР ТУҢАЛААХ, САЙДЫЫ СУОЛУН ТЭЛЭР СУОЛТАЛААХ (НАМ УЛУУҺУН ОЛОХТООХТОРУГАР ЫҢЫРЫЫ)

Бу дьыл от ыйын 1 күнүттэн атырдыах ыйын 15 күнүгэр диэри тыа хаһаайыстыбатын Бүтүн Россиятааҕы биэрэпиһэ ыытыллар.

Биэрэпис олус улахан суолталаах, инники сайдыыны түргэтэтер, дьаһаныны тупсарар, олохпутун, үлэбитин-хамнаспытын туруктаах онорууга көмөлөөх, туһалаах государственнай тэрээһин буолар. Республикабыт, улууспут тыатын хаһаайыстыбата хайдах туруктааҕын үчүгүйдик, хаачыстыбалаахтык ааҕыннаһытына, биллэхпитинэ эрэ государство тыа сирин сайыннарыыга ылар дьаһаллара, үбүлээһиннэрэ көдьүүстээх, хамсатыылаах буолуохтара.

Быйылгы биэрэпис аан дойдуга быһымайгы уларыттыт, сыгырхайбыт дойду бэйэтин аһынан-үөлүнэн, таһаһынан-сабынан бар дьонун толору хаачыйар турукка тийиэхтээх эйдөнүллэр буолбут кэмгэр ыытыллар. Онон бу биэрэпис түмүгэр олохуоран государство тыа сирин сайыннарыыга туһуламмыт политика тосту

уларыһыаҕа, чуолкай уонна көдьүүстээх буолуоҕа.

Биэрэпис аат-суол суруллубакка (анонимнай) конфиденциально ыытыллар. Кырдьыктаах эппиэттэр туох да кутталы үөскөспөттөр. Ылыллыбыт дааннайдар ханнык да нолуоктуур (фискальнай) уорганнарга бэриллиллэрэ Сокуонунан боьуллар. Хас биірдиі хаһаайыстыба эппиэттэтин государство тыа хаһаайыстыбатын сайдыытын хамсарар ханнык дьаһаллары олохтуура, туох сыалы-соругу туруорара олус тутулуктаах. Биэрэпис лозуна да ону туоһулуур: «Тыа сирин туруктаах олоҕо — дойдубут бөҕө-таҕа туруга».

Бүтүн Россиятааҕы тыа хаһаайыстыбатын биэрэпиһэ бэйэбитигэр туһалааһын бары өйдүүхү туһулааһыт. Хас биірдиібит эбэһиниһэ — биэрэпиһи ыытыһа дьөһүннээх, хаачыстыбаннай эппиэттэри биэриі олохтуп туруктаах буоларын ситиһиитэ буолуоҕа.

Александр АТЛАСОВ,
«Нам улууһа» МТ баһылыга

2016 сыл — тыа хаһаайыстыбатын биэрэпиһэ

Тыа хаһаайыстыбатын биэрэпиһин агардас суот-учуот эрэ курдук саныыр кэрэгэй. Мантан ситтэргэн инники сайдыы суолун торумнуурга тирэх, төрүүт буоларын өйдүүх тустаахпыт. Быйылгы биэрэпис туһунан ыйытыһыларбар «Ленскэй нэһилиэк» МТ биэрэпиһи тэриір хамыһыһытын салайааччыта, нэһилиэк сэбиітин председателэ А.В. Кириллин манньк хоруйдуур:

үүнээйи көрүңнэринэн ахсаана, туһаныллар сир инээ уонна да атын барыта 18 ыйыты аанкетаҕа киирэр. Юридическэй сирэйдээх хаһаайыстыбалаарга ыйытыһыларга элбэх.

- Биэрэпискэ кыттар булгуччу наада дуо?

- Биэрэпискэ юридическэй сирэйдэр булгуччу кытталлара сокуонунан модьууллар, онтон физическэй сирэйдэр дойду иннигэр общественнай

лүө диэн кыччатар куттал суох — ыйыталаһы түмүктэрэ анонимнай буолар. Эбэн этэр эмии куттала суох курдук.

- Иги хомуллубут дааннай-дар биһиэхэ оччотугар тугуанан туһалахтарай?

- 2026 сыллаахха диэри нэһилиэккэ тыа хаһаайыстыбатын сайыннарыыга көрүллэр үп-харчы кэмэйэ быйыл хомуллубут сыһпараларга олохуоран онотуллар. Онон нэһи-

БИЭРЭПИСТЭН ТИРЭНЭН САЙДЫЫ СУОЛУГАР

- Александр Васильевич, быйыл тыа хаһаайыстыбатын Бүтүн Россиятааҕы биэрэпиһэ от ыйын 1 күнүттэн атырдыах ыйын 15 күнүгэр диэри ыытыллары турар. Бэлэмнэнии хайдах түмүктэннэй?

- Бэлэмнэнии былаан быһыытын барыта, биэрэпис ыытааччылары (переписчик) бүтэһик үөрэтиі бэс ыйын 23 күнүгэр саһа аһыллыбыт биэрэпис штабыгар («Намгазстрой» тэлгэһитигэр турар дьиэҕэ) ыытыллына.

- Оттон бүтэһик манньк тыа хаһаайыстыбатын биэрэпиһэ хаһан буолан ааспытай?

- Биэрэпис Россияҕа уоннуу сыл арыттах ыытыллар буолан эрэр, бүтэһик т/х биэрэпиһэ дойдубутугар 2006 сыллаахха ыытыллыбыта, ол иннинэ 2004 сыллаахха пробнай диэн буолбута. Эбэн этэр буоллаһа, бастакы биэрэпис Саха сиригэр Нам улууһунта саҕаламмыта — 1642 сыллаахха бастакы воевода Петр Головин Ленскэй нэһилиэк гербэтигэр ойууламмыт Мымах кинээс хаһаайыстыбатыттан саҕалаабыта эһиил олунньуга 375 сыла буолар.

- Ол аата биһигиттэн саҕаламмыт эбит диі! Оттон быйылгы биэрэпис туох сороктаргай?

- Бүтүн дойдубутуттан саҕалаан баран хас биірдиі ыал хаһаайыстыбатыгар тийэ учуот онотулуохтаах. Оччотугар эрэ тыа хаһаайыстыбатын дьыңгээх туруга биллиэхтээх.

Росстат тыа хаһаайыстыбатын сүннүнэн эрэ көрөн биэрэр, холобур, хас биірдиі ыал тизргэнигэр тугу уонна төһөнү үүннэрэрин, онно тугуан туһанарын чолчу таарыйбат.

- Быйылгы биэрэпискэ ким хабылларай? Биэрэпис кэмгэр ханнык ыйытыһылар онотулулларай?

- Биэрэпискэ нэһилиэк хас биірдиі хаһаайыстыбата барыта хабыллар. Сүөһү уонна

эбэһинэстэрэ буолар.

- Ленскэй нэһилиэккэ хас биэрэпиһи ыытааччы баар буоларай, переписчик бу диэн тугуанан быһаарыаһа сөбүй?

- Биһигин биһиги нэһилиэкпитигэр биэс переписчик бэлэмнэ сылдьар. Переписчик анал формалаах буолар — төбөтүгэр күн уогуттан көмүскүүр козыректаах, анал сэлиэччиктээх, ону таһынан анал дастабыранналаах уонна суруйарыгар спутниковай навигациялаах планшеттаах буолар. Уруучуканан, харандааһын тугу да суруйбат.

- Переписчик тизргэни барытын сирийэн көрөр дуо — холобур, туох үүнэн турарын энни?

- Суох, переписчик хаһаайыттар туох диэбиттэринэн суруйар.

- Оччобуна сымыйалаатаһа даҕаны онук суруллар дуо?

- Сымыйалааһа даҕаны сөп курдук эрээри, сымыйалыырга төрүүт суох, эбии нолуок көрүл-

лиэк бары олохтоохтору баар хаһаайыстыбаларын толору этэн көрдөрөллөрө кэнэҕэскигэ барыбытыгар барыстаах буолан тахсар.

- Ол аата төһө оттуур сирдээхпитин, сүөһүлээхпитин, ожуруоттаахпытин энни барытын киллэттэрэбит бэйэбитигэр барыстаах буолар эбит дуо?

- Онооһор тэлгэһэҕэр биір эмэ кыһыл дуу, хара дуу хаптаҕас уга баар буоллаҕына эмии киллэттэриэххэ наада этэ. Атын нэһилиэккэ оттуур сирдээх буоллаһына эмии киллэттэрэбин, оччобуна эрэ биһиги нэһилиэкпит тыатын хаһаайыстыбатыгар элбэх харчыны көрүүхтэра.

- Биэрэпис түмүгэ хаһан тахсарай?

- Бастакы сыһпаралар 2016 сыл бүтүүтэ тахсыахтара, онтон толору сыһпаралар 2017-18 сылларга тахсыахтара.

Кэпсэттэ А. СОЗОНОВА

Туоһулуур — сыһпара!

САХАЛАР ХАЙДАХПЫТЫ — ДЬИЭНИ ТУТУУГА?

Россия минстройун дааннайдарынан, Саха республикатыгар 182,37 тыһ. кв.м уопсай иннээх 597 хаарбах дьылэртэн дьон саһа дьыэҕэ көстүлэр. Тэннээн көрдөххө:

Амурскэй уобаласка 65,57 тыһ. кв.м уопсай иннээх 209; Приморскэй кыраайга 54,06 тыһ. кв.м уопсай иннээх 238;

Хабаровскэй кыраайга 20,84 тыһ. кв.м уопсай иннээх 101 хаарбах дьылэртэн дьону көһөрдүлэр.

Россия Госкомстатын дааннайдарынан, 2015 сылга Саха республикатыгар 530,5 тыһ. кв.м уопсай иннээх олоор дьылэр тутулан олоххо киирдилэр. Тэннээн көрдөххө:

Приморскэй кыраайга 500,4 тыһ. кв.м;

Хабаровскэй кыраайга 434,4 тыһ. кв.м;

Сахалин уобалаһыгар 310,2 тыһ. кв.м;

Амурскэй уобаласка 230,8 тыһ. кв.м олоор дьыэ тутулуна.

А. ЕГОРОВ

САХАЛАР ХАСПЫТЫ?

2010 сыл сэтинньитээҕи биэрэпис түмүгүнэн Россияҕа барыта холбоон 478085 саха олоор диэн этиллэр. Оттон Саха республикатыгар билигин 466492 саха киһитэ олоор биллэр. Республика үрдүнэн 956528 киһи олоор эбит буоллаһына сахалар лоп курдук нэһилиэнньэ 50% тэннэспипит.

Атын омуктарынан арааран көрдөххө:

нууччалар 363648 (бу нэһилиэнньэ 37,8%), украинцтар 20341 (2,2%), эбэнкилэр 21008 (2,2%), эбээннэр 15071 (1,6%), татардар 8122 (0,9%), буряттар 7011 (0,8%), киргизтэр 5022 (0,5%), армяннар 3691 (0,4%), узбектар 3332 (0,4%), таджиктар 2696 (0,3%), долганнар 1906 (0,2%), юкагирдар 1281 (0,1%), чуқчалар 670.

Оттон урукку-хойукку биэрэпистэр сыһпараларын тэннир буоллаһа, балаһыанһа манньк:

1897 с. - 221463,
1926 с. - 235926,
1939 с. - 233173,
1959 с. - 226053,
1970 с. - 285749,
1979 с. - 313917,
1989 с. - 381922,
2002 с. - 443852,
2010 с. - 478085 киһиэхэ тэннэһэр.

Мантан көстөрүнэн XX үйэ бастакы аһара саха дьонугар ыараханньк ааспыт. Ол курдук, 1897 сылтан 1959 сылга диэри (60-ча сыл устата) саха омук аһсаана хамнаабакка турбут. Оттон 2010 сыл биэрэпиһин түмүгүнэн 8 сыл устата 34233 киһинэн элбээбиппит. Атыттарга холоотооххо бу син дьонун көрдөрүү.

2010 сыл биэрэпис түмүгүнэн 450140 киһи саха тылын төрөөбүт тылынан аагар эбит. Бу барыта сахалар буолбатахтара өйдөнөр, кинилэр ортолоругар сахалыы тыллаах эбэнкилэр, эбээннэр, нууччалар о.д.а. баалларын учуоттанылыахтаах.

Быһата, бу дааннайдарга олохуоран сахалар уонна тувинецтар Россияҕа төрүт олохтоох, тылын саамай чөл туруктаах тутан олоор омуктар диэн сыанабыл быһыаһа сөп. Бу туох куһаһанаах буолуй, үчүгэй бөҕө буоллаҕа.

Интернет ситимиттэн

Улуус нэһиликтэригэр

Бэс ыйын 19 күнүгэр СР норуотун хаһаайыстыбатын үтүөлээх үлэһитэ, «Бочуот знага» орден кавалера, РФ норуотун үөрэҕиритин туйгуна, Саха АССР народнай депутата, «Нам» совхоз директора, Нам улуунун, Таастаах нэһилиэтин бочуоттаах гражданина, улууспут бастагы баһылыга Дмитрий Федотович Алексеев төрөөбүтэ 80 сылын көрсө, 1 Хомустаах нэһилигэр «Үлэ уонна сайдыы» сылынан биэс нэһилиэк кыттыылаах Үрүн тунах ыһыах буолан ааста.

**УБҮЛҮӨЙДЭЭХ
ТҮҮҮЛГЭБЭ**

Бу өрөгөйдөөх күнүгэ «Нам улууһа» МТ баһылыга А.П. Атласов, солбуйааччы Е.Е. Гоголев, Нам улууһунаабы тыа хаһаайыстыбатын управлениетын начальнига П.П. Окоёмов, Афа-

насий Азаров аатынан фонда салайааччыта, «Сахатейтегаз-сбыт» ОАО ген. директора Игорь Никитин көмөлөһөөччүтэ А.С. Дронов, Партизан (баһылык А.Н. Зырянов), Үөдэй (баһылык С.В.

Ядреев), Таастаах (баһылык Е.С. Федотов), Салбан (баһылык А.Х. Новиков) нэһиликтэрин уонна Д.Ф. Алексеев төрөөбүт 2-Хомустаах нэһилиэтин (баһылык А.К. Дмитриев) дыноно-сэргэтэ, Дмитрий Федотович көргөнэ Г.Г. Алексеева, аймахтара, доҕоттору, биригэ алтынхан үлэлээбит үлээннээхтэрэ, ыһыах түһүлгэтин ынырыылаах ыалдьыттара буоллular.

Нэһилиэк дыноно-сэргэтэ уонна ыраактан-чугастан мустубут ыалдьыттарыһыах аһылыгытын уонна кымыс иһиитин сиэригэр-туомулар кытыннылар. Үгэс быһытынан Аал уоту оттон алгысчыт Филипп Соловьев алгыс сиэрин-туомун толордо.

Ыһыах үөрүүлээх аһылыгытыгар ынырыылаах ыалдьыттар нэһилиэк дыноно-сэргэтин итиитик-истинник эбэрдэлээн туран, нэһиликтэрин туһугар сыраллаахтык үлэлэспит үтүөмааны дыноноругар улуус, нэһиликтэр ааттарыттан наһараадалары, махтал суруктары туттартаатылар.

Бу кэнниттэн сынныалаан араас көрүнгэ тэнийдэ, күрэхтэр, ырыа-тойук, үңкүү-битии буолла. Ол курдук, "Эбэрдэ, үлэһит норуокка" уус-уран самодеятельность концерта, "Сахам маанна талба таһаһа" күрэх, "Үлэни уруйдур" оһуохай күрэхэ, "Кэтит кэскиллээх аҕа ууһа" аймаһын күрэх, "Көдөгөй ооннуулар" күүстээхтэр-быһыдар күөн күрөстэрэ ыһытылынна. Оҕолорго анаан «Уһун сунуох», «Ат сүүрдүүтэ» күрэхтэр буоллular.

С. АРГУНОВ,
«Нам улууһа» МТ пресс-киинэ

бу аллергияҕа тиэрдэр.
Бронхалара, тыҥалара, сүрэхтэрэ ыалдьар дыно дьибэтин сууйа-сото сылдьып, таһырдыа мааска кэтэр ордук. Онно-манна инчэҕэй тирээпкэлэри уурун.

Бырааска сылдьан эмкитин ачатын. Астмалаах ыарыһахтар тыҥаны кэгэтэр, түргэн дьайыһылаах ыстарар эмтэри илдэ сылдьахтаахтар (астмопент, биротек о.д.а.).

сэбирдэбин хам тутуллар. 5-7 мүнүүтэ буолан баран хортускабытын уларытабыт. Маны таһынан луугу оротунан быһан баран тутар эмиэ үчүгэй.

Иккис ньыма. Биир улахан хортусканы уонна чесногу ыраастаан баран теркаҕа аалан баран илдьиритиллэр. Иккиннэрин булкуйан баран тигэһи тикпит сиригэр тутуллар. Ол кэннэ тымны уунан сууйан кэбиһиллэр.

ИТИИГЭ БУСТАХХА

Уокка сиэпит киһи таһаны хайатыллыахтаах, ыраас бырастыыһа суулаан баран суһал көмөнү ынырылар. Туустаах ууну элбэхтик иһэрдиллэр. Оттон итии ууга бустахха хаарыйылыбыт тириигэ тымны ууну, хаары, мууһу тутуллар.

КИСЛОТАҒА СИЭТТЭХХЭ

Суһал көмө кэлиэр диэри кислота сиэбит сири суудалаах тымны уунан сууйуллар. Щелочь сиэбит сири уксустаах уунан сууйуллохтоах. Бири эйдөөҥ: манлык бааһы мас арыгытынан, крахмалынан, туһунаан, водканы сотуллубат! **КУЛГААХ БАРЫДАҒЫНА**

Бастагы ньыма. 0,5 ыстакаан тууһу 5 гр мумиены кытта булкуйабыт уонна хобордооххо мөлтөх уокка туруорабыт. Ол кэннэ мөһөөччүккэ кутан баран ыалдьар кулгаахха 10-15 мүнүүтэ тутуабыт. Мөһөөччүк сойдобуна сылыта-сылыта хаста да тутуабыт.

Иккис ньыма. Манна икки устука куурусса сымытыта, биир чэй ньоската алоо сүмэһинэ, икки ыстакаан оргуйбут уу наада. Сымыттары алдыамматтарын курдук туустаах ууга буһарыллар. Буспуттарын кэннэ иһин тус-тупса араарылар, ол кэнниттэн сымыт үрүүтүн (белок) маарыллаҕа суулан баран сүмэһин таһыар диэри дэлби ыгабыт.

Маны алоо сүмэһинин кытта булкуйан ыалдьар кулгаахха кинээ айы утуйуох иннинэ икки хаапшылыны тавмалатыллар. **Интернет ситимиттэн**

Туһалаах сүбэлэр

Өнүрүк куйаас күн аллергиялаах, астмалаах, тымыр-сүрэх ыарыһылаах, хаан баттааһына (давление) түһэр-тахсар дыно доруобуйатыгар күүскэ дьайар. Онон маннык буһуу-тиритии эмигэр бэйэни хайдах харыстанар туһунан Саха республикатын медицинаҕа профилактикалыр киһини методистырааһа Варвара Попова манныгы сүбэлиир:

**ИНСУЛЬТАН, ИНФАРКТАН
ХАРЫСТАНЫН!**

- куйааска тымыр кыарыыра уонна сүрэх тэбэрэ күүһүрэр, түргэтиир. Намыһах давлениелаах киһи элбэх ууну сүтэрэр, ол түмүгэр хаанын эргиир намтыыр. Тугу гынаахтаах?

- Элбэх уута иһин. Чэй буолбака, көннөрү сөрүүн уу ордук туһалаах. Сотору-сотору душтанын. Күн саамай мунугуурдук көрөр кэмигэр (күнүс 12-тэн 16 ч. диэри) таһырдыа аһыахтык сылдыа сатаан. Куйааска инфекция вирусастара эмиэ «күннүүлэр».

Итии салгыч хаан уонна нйэрбэ систематын наругузкалыр буолан киһи иммунитетта мөлтүүр. Онтон сөрүүн дьибэҕэ тыал курдары охсоро, олус тымны ута уонна температура утарылаһыта (холобур, сөтүөлүүр кэмгэ) инфекцияҕа хаптарыыга тиэрдэр.

Онон «С» витаминнаах аһы элбэхтик сиэһхэ наада. Ити витамин ыт тигиллээбэр, моонньофонно уонна кыһыл перецкэ элбэх буоллар.

Сайын ортоно тумууга хаптардахха дьигнээх эмтэри туһанын (оксолиновой маас, осиллококцидум о.д.а.). Куйааска эбилик буолан ойуур баһаарын буруота, ымайбыт сыбаалка дьаара дьайар. Манна сера уонна хлор баар буолар. Бу буруо ууну кытта киһирэн организмга клетка бүрүөһүннэрин алдыатар, тыҥаны ыарытыннарар. Манныкка астмалаах киһи күүскэ бэргиз сөп. Тугу гынаахтаах?

Маннык кэмнэргэ күөх уонна араас өгнөөх орууот астарын сиэп, үттэ иһин. Итигэ куолай, тыҥа уонна агда салгычна баар быылы ордук күүскэ обороллор,

Сүрэххэ валидол, нитроглицерин курдук эмтэри уонна давлениены түһэрэр эми илдэ сылдьып, бэркэ туһалыыр.

УУНУ СӨПКОӨ ИЫЭХХЭ

Ууну сөптөөх кэмгэ истэххэ этин-сиинин тургутун тупсарыаххын сөп:

- уһуктаат 2 ыстакаан ууну истэххэ ис уорганнарын активностара күүһүрэн;

- аһыан чаас аһарын иннинэ 1 ыстакаан ууну истэххэ аһы буһарарга көмөлөһөр;

- ваннаҕа кириэх иннинэ 1 ыстакаан ууну истэххэ артериальнай давлениены намтатар;

- утуйуох иннинэ 1 ыстакаан ууну истэххэ инсультан уонна сүрэх пристубуттан харыстыыр.

**МАС СЫЫҦЫН
КИЛЛЭРДЭХХЭ**

Мас сыһына эккэ киһирэн ирингэрион иннинэ тууран ылан сатыахта. Аһаҕас бааска ханан киһирэ сылдьар көстөр буоллаһына, хаас үргүүр тэрилиһэн сэрэнэн ылылар.

Оттон диригини киһирбит буоллаһына тириини кыратык кырыһыахта эбэтэр иннээн хамнатыахта. Маны ылбыт кэннэ дьютунан сотуллар эбэтэр бактерициднай пластырынан туттарылар.

Мас сыһыны ылбыт кэнниттэн тула өттө кытаран-наһаран бардаһына түргэнник бырааска көрдөрүөххэ наада. Итии паарга ончу тутуман.

ТИГЭИИГЭ ТИКТЭРДЭХХЭ

Бастагы ньыма. Тигэһи тикпит сиригэр оротунан хайа быһылыбыт хортусканы уонна биэс тымырдаах от улахан

НАМ УЛУУУ УН ТААСТААХ НЭҦИЛИЭГЭ ТЭРИЛЛИБИТЭ 170 СЫЛЫГАР АНАЛЛААХ «АЛА УУУ УН ЫҦЫАҒЫН» ПРОГРАММАТА

Ытытлар сирэ: Нам улууһа, Таастаах нэһилиэгэ

Ытытлар күнэ: от ыйын 1-2 күннэре

От ыйын 1 күнэ			
№	Бириэмэтэ	Тэрээһиннэр	Ытытлар сирэ
1	09.00-11.00	Ыалдьыттар кэлиилэрэ	
2	11.30-12.00	«Аар баҕа» сэргэни туруоруу	Киин түһүлгэ
3	14.00-16.00	«Төлкөлөөх төрүччү» генеалогия институтун директора К.И. Аргунову кытта көрсүһүү.	Балабан
4	19.00-19.30	Тимир уһаарыта	Уус кыһата
5	22.00-02.30	Добордоһуу киэһэтэ	Балабан
6	03.00-03.30	Күнү көрсүү	Эбэ күнү көрсүү түһүлгэтэ
От ыйын 2 күнэ			
1	09.00-11.00	Ыалдьыттары көрсүү, түһүлгэлэри онгостуу	Киин түһүлгэ
2	11.00-13.00	Ыһыагы үөрүүлээхтик арыһы	Киин түһүлгэ
3	13.00-14.00	Түһүлгэ олоһуу (түһүлгэлэри көрүү)	Киин түһүлгэ
4	14.00-16.00	«Саха ынаба – сайды төрдө» Таастаах нэһилиэгэ инники сайдытын туһунан сүбэ муннах	Балабан
5	14.00-16.00	Ахты уонна төрүччү түһүлгэтэ	Моһол ураһа
6	14.00-16.00	«Өбүгэ ырыата-тойуга» фольклор күрэхэ	Сынныалан паарката
7	14.00-17.00	«Ала ууһун Боотура» күрэх	Спорт түһүлгэтэ
8	15.00-16.00	«Саха сайаҕас ыла»	Сынныалан паарката
9	16.00-18.00	«Үңкүү алыбар уйдаран» күрэх «Талы талба саха таһаһа» күрэх	Сынныалан паарката
10	17.00-19.00	Спортивной күрэхтэһиилэр	Спорт түһүлгэтэ
11	19.00-20.00	«Көмүс куолас» ырыа күрэхэ	Сынныалан паарката
12	20.00-21.00	«Кэрэ Куо» күрэх	Сынныалан паарката
13	21.00-22.00	Ыһыах улахан лотереята	Сынныалан паарката
14	22.00-23.00	Ыһыагы түмүктүүр концерт	Сынныалан паарката
15	23.00-03.00	«Үрүн түүн» сынныалан киэһэтэ	Киин түһүлгэ

Айылҕа – алаһа дьибит

Быйыл бэс ыйын 8-13 күнүгэр диэри күнүс +27 + 29 кыраадыс итйин, быллырынгытаа-дар итйи сайын буолаары тыҥна дьин үөрбүшпү баара, 14 чыыһылататын улам-улам сөрүүн, тыаллаах, хаһыс күннэр турдулар. Обуруокка охсууну онордо, быллырынгына эттэххэ аһынка утаһар эрэ сөп буолар ардах кыһытта.

Былырын бэс ыйын 25-гэр лаппа элбэх ардах түһэн бааран, эмиэ кураан этэ. Ый бүтүөр диэри сарсыарда +13 +9; күнүс

буолбатаҕа, күнүс көннөрү +25 +27 итйин бааран, кэнники күннэригэр +19 +24 сылаас күннэр туран, от бөвө оттоммута. Хаһан эмэ быстах былты түһэн аһара.

Арай от ыйын 10-гар этиннээх ардах Намҥа хоту өттүгэр түһэн ааспыта. 1 Хомустаахха олох кыратык түспүтэ. Бөтүрүөп ардаҕа күнүгэр түспүтэ. Кыһынны ыйдары кытта алтыһыннардахха, от ыйыгар, атырдыах ыйыгар мэйһиди ардах түспүтэ буолдо. Былырынгыны сайыны үтүктүүн сөп. Онтон тохтуу-тохтуу сөбүгэр

АЙЫЛҒА АБЫЛАҦА

+15 +12 сылыһан баран 29-30-ка күнүс +21 +22 кыраадыска итйин ылаң, быллырын бэс ыйа тымны курдуга, онтон быйыл өссө тымныда. Былырын от ыйа хайдаһын быһааран көрүөм, ону араҕалаан көрөөрүн, айылҕа чааһынан, күнүнэн уларыһарын билэбит.

2015 с. от ыйын 1 күнэ сарсыарда +20, күнүс +27, тыала, былтыта суох этэ. От ыйын 2-3 күннэригэр тыаллаах, күнүс +25; 4-12 чыыһылаҕа диэри кураан, күнүс +17; +25; +28; +31; +30; 9-10 чыыһылаҕа күнүс +34 +35 итйин ылбыта. 11-13 күннэргэ +27; +28; +30, 14 чыыһылаҕа +33, кураан күннэр турбуттара. 15-16 чыыһыларга +26 +28, онтон 17-18 чыыһыларга +32 +33 итйи күннэр, ый бүтүөр диэри

илгэлээх ардах түстэһинэ да куһаҕаны онорбот.

Билигин кураан күн буолла да, оттоһун түргэн, техника да күүстээх. Халлааны кэтии сылдьан оттоһооха, халлааны кэтэһэн олобоппут. Бу кэнники сылларга күһүн балаһан ыйын бүтүүтэ, алтынны ортоһугар диэри ардах олох арыахтык түһэриттэн, сир силимнэспэт, ол иһин сааскы уу биллибэккэ куурур, сүтэр. От ыйын кураана ойуур баһаара тура-рыгар олус кутталлаах.

Аспыт сылларын тэҥнээн көрдүннэр дьин суруйдум. Билгэлээһин буолбатах, сылыктааһын буолуон сөп. Билигин 25-30 чыыһылаҕа диэри улаханлык, уһундук ардыһа буоллар, күүтэбит.

Константин ЕРЕМЕЕВ - ТИЛИН

«02»: ОБРАЩЕНИЕ ВОВРЕМЯ — ЗАЛОГ ПОИМКИ ПРЕСТУПНИКА

В течение последних пяти лет на территории Намского района регистрируется около 250-260 преступлений, в среднем в месяц приходится около 20 преступлений. Более половины, т.е. 51,4%-60% от общего числа совершаемых преступлений на территории района, составляют преступления против собственности, в том числе кражи около 36%-48,2% в год.

Преступления против жизни и здоровья граждан ежегодно регистрируются около 16,9%-21,7% от общего числа зарегистрированных преступлений. Основная часть преступлений против личности совершаются лицами без постоянного источника дохода, из-за неприязненных отношений и возникших ссор между знакомыми и родственниками по бытовым и иным причинам, в результате совместного распития с потерпевшими спиртных напитков в быту, либо нахождения одного из фигурантов в состоянии опьянения. Большинство преступлений данной категории раскрываются.

Ежегодно сотрудниками полиции раскрываются около 72% преступлений от общего числа зарегистрированных на территории района преступлений, не раскрытыми остаются в основном преступления против собственности, в т.ч. кражи, и преступления, совершаемые в общественных местах.

На территории района по итогам 2015 года зарегистрировано 91 кража (в течение 5 лет ежегодно регистрируется по 76-123 краж), из них более половины краж остаются не раскрытыми, т.к. данные виды преступлений совершаются в условиях неочевидности. Одной из затруднений к раскрытию краж, является несвоевременность обращения граждан в правоохранительные органы. Имеются ряд случаев обращения граждан в отдел полиции по фактам кражи спустя нескольких дней, недели, месяца после обнаружения пропажи вещей. В связи с чем, следует иметь в виду, чем быстрее выявляется факт преступления, и чем бы-

стрее об этом сообщается в отдел полиции, тем эффективнее раскрыть преступление.

Так, по итогам 2015 года из совершенных 91 краж раскрыты и направлены в суд 30 дел, т.е. 33%. Приостановлены производства по уголовным делам, в связи с не установлением лиц, совершивших преступления, по 34 кражам, что составляет 37,4%.

В течение текущего периода, всего дополнительно приостановлено 18 уголовных дел по кражам, зарегистрированным в 2015 году. Т.е. 57,1% краж за 2015 год остаются нераскрытыми (52 кражи), из них 67,3% краж не раскрыты (около 35 краж), в том числе и из-за несвоевременного обращения граждан в отдел полиции по фактам пропажи личного имущества.

Так, приводим несколько примеров:

- «19 октября 2015 года гр.ка С. обратилась в дежурную часть ОМВД по факту пропажи сотового телефона с квартиры в период с 09 октября 2015г. по 10 октября 2015 года, т.е. по истечении целых 9 суток с момента совершения кражи»;

- «15 сентября 2015 года гр. В. обратился в отдел полиции с заявлением о краже в период с 09 по 10 сентября 2015 года не установленным лицом циркуляционного насоса, крана системы отопления и т.п., т.е. по истечении 5 суток»;

- «12 декабря 2015 года гр. П. обратился в отдел полиции с заявлением о краже 4 колес со двора дома, совершенного в период с 02 по 05 декабря 2015 года, т.е. по истечении около 10 суток» и т.п.

Также имеются случаи обращения в ОМВД о краже по истечении нескольких месяцев, так 06 октября 2015 года с заявлением обратился гр. Д. по факту кражи в период с апреля 2015 г. по 27 сентября 2015 года строительных материалов, т.е. по истечении длительного времени.

Можно привести аналогичных примеров достаточно много. Люди полагают, что при совершении преступления в вечернее время суток обращаться в отдел полиции неудобно, либо, предпо-

лагая, что отдел полиции не принимает сообщения о преступлениях в вечернее и в ночное время суток, обращаются в дежурную часть ОМВД на следующий день, что позволяет преступникам свободно скрыться и скрыть следы преступления, что в том числе и влияет на раскрытие преступления по «горячим следам».

В связи с чем сообщаем, что во всех территориальных отделах полиции заявления, сообщения о преступлениях, об административных правонарушениях, об иных происшествиях, принимаются круглосуточно, по телефону, по факсимильной связи, в том числе Вы можете обратиться лично в дежурную часть ОМВД с заявлением, либо обратиться непосредственно своему участковому уполномоченному полиции, закрепленным за Вашим населенным пунктом.

Основная часть краж совершается в ночное время суток, в связи с чем, просьба жителям Намского района, соблюдать бдительность, меры по надлежащему хранению личного имущества, следует стараться не создавать почву для кражи, т.е. оставлять без присмотра в общественных местах (в подъездах многоквартирных домов, в помещениях образовательных учреждений, в магазинах и т.п.), в т.ч. на улицах, велосипеды, сотовые телефоны, сумки и т.п., автомашины на прилегающих территориях частных секторов, особенно в с. Намцы, так как более половины краж совершаются в улусном центре. Из квартир, частных домов ежегодно совершаются по 13-20 краж, в т.ч. и из-за оставления квартир и домов без присмотра на несколько дней, недель.

Внимание!

В связи с вышеизложенными обстоятельствами просим жителей и гостей Намского района обращаться в ОМВД России по Намскому району по фактам совершенных или подготавливаемых преступлений своевременно!

Тел. дежурной части ОМВД России по Намскому району «02», 41-202

Управление госалкогольного контроля Якутии совместно с Институтом развития образования и повышения квалификации регулярно проводит лекции по формированию трезвости и профилактике употребления алкоголя и других психоактивных веществ. Такие курсы на постоянной основе начали проводиться с 2015 года. Например, с 14 по 17 июня лекции прослушали более 50 учителей начальных классов и учителей якутского языка со всей республики. А с 20 по 23 июня подобные курсы прошли и для двухсот воспитателей детских садов.

ЧТОБЫ ПОБЕДИТЬ — НАДО ИЗУЧИТЬ ВРАГА

Ведущими лекторами были Валентина Комиссарова, преподаватель Якутского медицинского колледжа, доцент МАТр, Юлия Степанова, активист движения «Трезвая Якутия» и Ида Белых, врач-невролог высшей категории. Главная тема лекций — нравственное воспитание детей, формирование трезвости, проведение «уроков трезвости» в школах, профилактика употребления алкоголя среди школьников. Как отметили лекторы, главная задача учителей и воспитателей — в сохранении и укреплении здоровья детей и их разностороннее развитие. Особенно остро эта задача ставится в наше время, когда алкогольная угроза населению превышает все мыслимые масштабы, а табакокурение и алкоголь уносит ежегодно жизни тысяч людей в работоспособном возрасте. Чтобы спасти будущее поколение от подобной судьбы, трезвый и здоровый образ жизни ребенку надо прививать буквально с детского сада.

Помимо курсов повышения квалификации для сотрудников сферы образования, сотрудники Управления госалкогольного контроля работают непосредственно и с детьми. Недавно прошла встреча в пришкольном летнем лагере Хатасской средней школы, где ребята обсудили свои мечты о будущем, и как алкоголь может разрушить даже самые перспективные чаяния. Сотрудник госалкогольного контроля РС(Я) рассказал школьникам о последствиях употребления алкоголя и привел сухие цифры статистики, за каждой из которых стоит чья-то разрушенная жизнь.

Управление госалкогольного контроля Якутии напоминает взрослым, что дети — это наиболее уязвимая часть населения, и мы должны оградить их от последствий употребления алкоголя, будь то пьяные драки или управление транспортным средством в состоянии алкогольного опьянения. И лучший пример для своих детей мы можем показать сами, выбрав трезвый и здоровый образ жизни. Трезвость — залог успешного будущего не только отдельной семьи, но и всего народа!

Пресс-служба Управления РС(Я) по лицензированию и осуществлению контроля за розничной продажей алкогольной продукции

ХОТИТЕ ЗАПРЕТИТЬ ПРОДАЖУ — ОФОРМИТЕ КАК ПОЛОЖЕНО!

Как стало известно, прокуратура Анабарского района Республики Саха (Якутия) отменила запрет на реализацию алкоголя, установленный наследным советом депутатов села Юрюнг-Хая. Управление госалкогольного контроля РС(Я) связалось с Канатом Алькеновым, главой села Юрюнг-Хая Анабарского улуса для выяснения ситуации.

- В нашем селе живет 1160 человек, - говорит Канат Ускенбаевич. - Село маленькое и давно борется с алкоголизмом. Здесь было очень много смертей, связанных именно с его употреблением. Пьют даже женщины. Народ устал.

Еще мой предшественник на посту главы добивался того, что в 2005-2006 годах наше село было территорией трезвости. В эти годы село вздохнуло свободней. Кроме того, в 2008 году мы тоже запрещали розничную продажу алкогольной продукции, но прокуратура снова опротестовала это решение.

У нас на селе один магазин, но и этого достаточно для спаивания народа, не говоря уже о нелегальных точках. В конце мая этого года был сход населения по этому вопросу. Мы провели голосование, в котором 300 человек из 525 избирателей высказались против розничной продажи алкоголя. Наследный совет депутатов вынес решение, и мы также

решили подать документы в Государственное собрание (Ил Тумэн), чтобы закрепить это решение на законодательном уровне.

К сожалению, оказалось, что мы опоздали к июньской сессии Ил Тумэна, и следующая состоится только осенью. Поэтому прокуратура Анабарского района и отменила запрет на реализацию алкоголя, установленный наследным советом депутатов. Но мы все равно подадим документы на сентябрьскую сессию и оформим запрет продажи алкоголя на законодательном уровне.

Управление госалкогольного контроля Якутии окажет администрации Юрюнг-Хайнского

национального (долганского) наслега необходимые юридические консультации, чтобы запрет на розничную продажу алкогольной продукции был оформлен должным образом. Также Управление напоминает, что любой наслег, решивший оформить на своей территории подобный запрет, может получить в Управлении госалкогольного контроля бесплатную подробную консультацию и методическую помощь.

Пресс-служба Управления РС(Я) по лицензированию и осуществлению контроля за розничной продажей алкогольной продукции

Немюгюнский Хлебозавод набирает сотрудников на резервной основе

- Водители

Требования: молодой человек до 40 лет с водительским удостоверением категории В (можно и С), пунктуальный, способный хорошо ориентироваться в городе.

- Автослесари

Требования: молодой человек от 18-55 лет, ответственный, со знанием устройства автомашины, ходовой части.

- Пекари, кондитеры

Требования: Ответственность, желание работать в команде, энергичность, можно без опыта работы, возраст от 18 до 50

- Грузчики

Требования: молодые люди от 19-30 лет, работа в команде.

- Разнорабочий.

Адрес: с. Ой, ул. С.Сидоровой 1а.

Контактный телефон: 8 914 22 15 333

8 914 220 13 23

звонить в рабочее время (с 9:00 до 18:00)

ЫҤЫРЭХ ТЫҤТАР

Күндү эдьийбитин АЛЕКСАНДРА НИКОЛАЕВНА МУКСУНОВАНЫ 75 сааһын туолар дьоһун-мааны күнүнүнэн итиитик-истинник эвэрдэлибит!

Биһиги туспутугар ахсаабат кыһамнын, үтүө сүбэн, көмөн иһин барға махталбытын тиэрдэбит. Баҕарабыт Эйиэхэ чэгиэн-чэбдик доруобуйаны, дьолу-соргу аргыстан. Толкуйдаабытын тобуллан, санаабытын салаллан истин диян алгыс бастыһын аныбыт. **Эвэрдэни кытта Көбөкөнтөн, Намтан бырааттарын Н.Н. Жирков, Н.Л. Жирков, балтыларын А.Н. Жиркова, Н.Л. Жиркова дьиэ кэргэттэрэ**

РАСПОРЯЖЕНИЕ от 23.06.2016 г. №73
О стоимости подвоза воды в МО «Партизанский наслег» на 2016 год

На основании Закона РС(Я) от 05.06.2005 г. 246-З №499-111 «О наделении органов местного самоуправления в РС(Я) отдельными государственными полномочиями по государственному регулированию цен (тарифов)», распоряжаюсь:

1. Утвердить стоимость подвоза воды:
- в период с 01.01.2016 по 30.06.2016 года (включительно) в сумме 80 руб. за 200 литров для населения;

- в период с 01.07.2016 по 31.12.2016 года (включительно) в сумме 100 руб. за 200 литров для населения.

2. Утвердить стоимость на услуги летнего водопровода в сумме 500 рублей в месяц с хозяйства.

3. Рекомендовать руководителям бюджетных организаций при заключении договоров руководствоваться утвержденной стоимостью подвоза воды.

4. Службе адресных субсидий на ЖКУ ГКУ РС(Я) «Агентство субсидий» по Намскому улусу руководствоваться утвержденной стоимостью при расчете субсидий населению по оплате подвоза воды.

5. Настоящее распоряжение опубликовать в средствах массовой информации.

6. Контроль исполнения данного распоряжения оставляю за собой.

Глава МО «Партизанский наслег» А.Н. Зырянов

РАСПОРЯЖЕНИЕ от 24 июня 2016 г. №88
Об установлении стоимости на услуги летнего водопровода и на подвозную воду для населения на 2016 год

КЭРИЭСТЭБИЛ

Биһиги тапталаах аҕабыт, эһэбит, убайбыт Шамаев Никифор Никифорович бэс ыйын 25 күнүгэр ыарахан ыарытыттан бу орто дойдуттан букатыннаахтык барбыта 1 сыла буолла.

Никифор Никифорович 1945 с. муус устар 17 күнүгэр Нам улунун Модут нэһилиэгэр Шамаев Никифор Васильевич, Шамаева Акулина Кирилловна дьэн ыалга бастакы оҕонун күн сириҥ көрбүтэ. Бииргэ төрөөбүттэр үс ул Никифор, Николай, Иван. Ийэлэрэ эрдэ өлөн уолаттар бэйэлэрэ аңардас аҕа иитиитигэр улаааһыттар. Аҕабыт оҕо сааһа сайын «Ып-пыт» дьэн сайылыкка, төгүрүк алаас илин өттө үһүн субурҕа халдыаһытылаах, арҕа өттүгэр кэбэ кыыл кэрээбэккэ этэр куула тыалаах, ортогутар кыра-кыра нэлээннэрдээх, хоту «Илимнир» дьэн күөллээх, чэмэлкэй ыраас күннээх, кыырай халлаантан түспэт ырыаһыт күөрээгэйдээх алааска ааспыт. 1970 сыллаахха коммунистической партия кэккэтигэр кирибитэ. Мантан ыла кини сүө-

на основании федерального закона от 06.10.2003 г. ФЗ-131 «Об общих принципах организации местного самоуправления и РФ» и расчета ОАО «Намкоммунальноэнерго», распоряжаюсь:

1. Установить рекомендуемую стоимость для населения:

- на подвозную воду на период с 24.06.2016 по 31.12.2016 г. 70,00 (семьдесят) рублей за 1 бочку (200 литров) с учетом НДС;

- на услуги летнего водопровода на период с 24.06.2016 г. по 15.09.2016 г. 83,85 (восемьдесят три рубля 85 копеек) рубля на 1 человека с учетом НДС.

2. Службе адресных субсидий на ЖКУ ГКУ РС(Я) «Агентство субсидий» по Намскому улусу руководствоваться рекомендуемой стоимостью при расчете субсидий населению.

3. Настоящее распоряжение опубликовать в средствах массовой информации.

4. Контроль исполнения данного распоряжения возлагаю на главного специалиста Осиповой Л.В.

Глава МО «Хомустахский 2-й наслег» Дмитриев А.К.

Ытыктабыллаах Нам улунун олохтоохторо!

«Төрүт Уу» тэрилтэ, сайынгы үлэ режимигар кирибитин биллэрэр:

«Олонхо» атыы дьийтигэр, үлэ күнүгэр 9.00. чаастан 19.00. чааска дылы, баскыһанньаҕа 10.00. чаастан 18.00. чааска дылы үлэлиир.

Дьийэ тириэрдэн биэри диспетчера 10.00. чаастан 18.30. чааска дылы үлэлиир. **Билсэр телефоннар: 8-924-873-73-11, 8-914-300-11-70.** Баскыһанньаҕа дьийэ тириэрдии оноһуллубат.

Аппааныга Л. Левин уул. 3№-гэр атыыланар (урукку кулууп кинобудката). Үлэ күнүгэр 9.00. чаастан 18.00. чааска дылы. Баскыһанньаҕа үлэлээбэт.

РЕШЕНИЕ от 24 июня 2016 г. №11

О назначении выборов депутатов наследного Совета МО «Бетюнский наслег» Намского улуса

В соответствии с частями 1, 3 ст.8 Закона Республики Саха (Якутия) «О муниципальных выборах в РС(Я)» наследный Совет депутатов МО «Бетюнский наслег» Намского улуса РЕШАЕТ:

1. назначить выборы депутатов в наследный Совет депутатов МО «Бетюнский наслег» Намского улуса на 18 сентября 2016 г.

2. утвердить смету расходов на проведение выборов депутатов в наследный Совет депутатов МО «Бетюнский наслег» Намского улуса в сумме 130000 (сто тридцать тысяч) рублей.

3. опубликовать настоящее решение в улуной газете «Эн-сиэли» в установленный частью 3 статьи 8 Закона РС(Я) «О муниципальных выборах в РС(Я)» срок.

Председатель Бетюнского наследного Совета депутатов М.В. Макаров

Күндү үөлээннээхтэриҥ, тыл үлэ ветераннара!

Улуоканнаах биир дойдубулаах И.Е. Винокуров төрөөбүтэ 120 сылынан сэдиптээн, бу сыл кини сылынан биллэриллэн, кинни үйэттигэр төһөнү кыайарбытынан үптэ ветераннар обществоларын фондатыгар биэрэргитигэр ынрыбын.

Аппааныттан Мааркап Дьярааһын

«Эрэйдээх суолга сылдырага анаан эбии тусарылыаах, 8 тыһыынча км сүүрбүт, туйгун туруктаах УАЗ - 315196 тентовай массынаны удамыр - 2011 сыллаах сыананан атыылыбын. Аппааны с.

Дьийэ тел. 23-1-51, сотовый 89681517834

«Нам с. киинигэр тутуулардаах уһайба атыыланар. 11,5 суотай. Гаастаах, уоттаах (эргэ копильная территория). Сыаната кэпсэтинэн.

Билсир тел.: 89142941908

«Продаю автомашину LEXUS RX-300 2001 г.в. в хорошем состоянии. Цена договорная. Обмен не предлагать.

К.т. 89142878877

Көбөкөн нэһилиэгиттэн Петрова Матрена Григорьевнаны кэргэн ылан икки кыыс, үс ул оҕону төрөтөн аҕа, эһэ үрдүк ааһын сүтэн, оҕолорун ситиһилэринэн, сизнэр мичээрдэринэн уйдаран үһүн дьоллоох олоҕу олорон ааста.

Биһиэхэ кыһалда дьийэн биллэрбэккэ улаатыннартаан, үлэбэ-үөрэхкэ дьулуурдаах, ханнык да үлэттэн, ыарахаттаран чаһыйан турбат гына сүбэлиирэ-амалыра. Бэйэтин сэмэй холобурунан иппитигэр махтанабыт.

Күндү аҕабыт, эһэбит, убайбыт, сырдык, ыраас мөссүөҥүнүн, таптаһын, убаастабылгын үйэбит тухары өйдүү-санны сылдыахпыт. Кэнэвэски ыччаккар холобур онотуохпут.

Оҕолоро, сизнэрэ, бииргэ төрөөбүттэрэ

Для жителей Намского улуса! Только 1 июля с 10.00 до 17.00

В Намцах по адресу ул. Ильи Винокурова, 1. Сбербанк вместе с партнером ООО "Альтера - недвижимость" проводит Ипотечную ярмарку.

Квартиры от ведущих застройщиков РС(Я). Цены от 1,5 млн. рублей.

Вам понадобится 3 документа:
1. паспорт;
2. копия трудовой книжки заверенная работодателем;
3. справка 2 НДФЛ.

Для зарплатных клиентов Сбербанка требуется 1 документ - паспорт. Стань обладателем собственной квартиры в Якутске!

Справки по телефонам: 89247647764, 89142941614, 89244612047

Хотите стать обладателем своей квартиры в г. Якутске, также как наши клиенты с Хангаласского улуса приходите к нам на ярмарку!

«Продаю пиломатериалы с доставкой (брус, доски обрезные сосна). Строим дома «под ключ», а также монтаж системы отопления, благоустройство из своего материала. Наличный, безналичный расчет.

Тел. 89243661893, 89141034089 Инстаграм STROYUNIVERSAL_YKT

«Продается частный двухэтажный дом в с. Намцы с надворными постройками (гараж, баня, сарай, теплица и т.д.). Газ, водопровод. Можно под офис или гостиницу (для предпринимателей).

Подробности по тел.: 89141109742, 89247612404

«ГБПОУ РС (Я) «Намский техникум» Намский улус, с. Графский берег

(лицензия серии 14Л01 №0000115 от 19 ноября 2014 г., свидетельство о государственной аккредитации серия 14А02 №0000014 от 3 декабря 2014 г.) объявляет набор на 2016-2017 у.г.:

на базе 11 классов:
- «Сварщик» (электрогазосварщик) 25 мест- срок обучения 10 месяцев;

- «Автомеханик» (слесарь по ремонту автомобилей, водитель автомобиля, оператор заправочной станции) 25 мест - срок обучения 10 месяцев;

- «Повар-кондитер» (повар 3 раз., кондитер 3 раз.) 25 мест - срок обучения 10 месяцев.

на базе 9 классов:
- «Повар-кондитер» (повар 3 раз., кондитер 3 раз.) 25 мест - срок обучения 2 года 5 мес.;

- «Автомеханик» (слесарь по ремонту автомобилей, водитель автомобиля, оператор заправочной станции) 25 мест - срок обучения 2 года 5 мес.

678386 Намский улус, с. Графский берег, ул. Советская 20;

эл. адрес: PL2upr@mail.ru; сайт: namteh.3dn.ru;

Факс: 8(41162)23-0-41; Контакт. тел.: 23-0-41, 23-0-92, 89245981583

Наш техникум может стать хорошей стартовой площадкой для учебы и карьеры. Приходите к нам учиться!

Считать недействительным утерянный военный билет АХ №0298142 от 01.02.2004, выданный на имя Андросова Сахаяна Васильевича

<p>Таптыыр аҕабыт, эһэбит, хос эһэбит, тыыл, үлэ ветерана, СР үтүөлээх агронома, «Гражданский килбиз» бэлиэ хаһаайына, Нам улунун, Хамаҕатта нэһилиэгин Ытык киһитэ</p> <p>ЕРЕМЕЕВ Илья Лазаревич бэс ыйын 27 күнүгэр уһун, ыарахан ыарытыттан күн сириттэн барбытын чугас дьонуну, аймахтарыгар, аҕабыт бииргэ алтыспыт дьонуну дириг кутурбаньанан иитинэрэбит.</p> <p>Кыргыттар, уола, күтүөттэрэ, кийиитэ, сизнэрэ, хос сизнэрэ</p>	<p>Бииргэ үөрэммит доҕорбутуну Сивцев Евгений Ивановичка, ийэтигэр Валентина Спиридоновнага, балтыларыгар, күтүөттүгэр, аймахтарыгар тапталлаах быраата, уола, ырааттара</p> <p>СИВЦЕВ Иван Иванович соһуччу ыалдынан күн сириттэн барбытынан дириг кутурбамьытын тиэрдэбит. Аһыгытын тэнгэ үлэстэбит.</p> <p>1993 с. выпуск уонна кылаас салааһыччыта</p>
<p>Диригиник ытыктыыр аҕа саастаах киһибит, тыыл, үлэ ветерана, СР үтүөлээх агронома, «Гражданский килбиз» бэлиэ хаһаайына, Нам улунун, Хамаҕатта нэһилиэгин Ытык киһитэ</p> <p>ЕРЕМЕЕВ Илья Лазаревич уһун, ыарахан ыарытыттан орто дойдуттан барбытынан кыргыттарыгар Татьяна Ильиничнага, Валентина Ильиничнага, уолугар Алексей Ильичка, чугас дьонуну, аймахтарыгар дириг кутурбамьытын тиэрдэбит.</p> <p>Нам сэл. Парковой уулусса ыаллара</p>	<p>Күндүтүк саныыр бырааппыт, убайбыт, Хатын Арыы нэһилиэгин олохтооҕо</p> <p>СИВЦЕВ Иван Иванович эмискэ ыалдынан олохтон туораабытынан ийэтигэр Валентина Спиридоновнага, бииргэ төрөөбүттэригэр, аймахтарыгар, чугас дьонуну дириг кутурбамьытын тиэрдэбит.</p> <p>Аппааныттан Гоголевтар, Жирковтар</p>
<p>Күндү күтүөлүгү, ытыктыыр киһибит, СР үтүөлээх агронома, «Гражданский килбиз» бэлиэ хаһаайына, тыыл, үлэ ветерана, Нам улунун, Хамаҕатта нэһилиэгин Ытык киһитэ</p> <p>ЕРЕМЕЕВ Илья Лазаревич ыарахан ыарытыттан күн сириттэн барбытынан кыргыттарыгар Татьяна Ильиничнага, Валентина Ильиничнага, уолугар Алексей Ильичка, сизнэригэр, хос сизнэригэр, чугас дьонуну дириг кутурбамьытын тиэрдэбит. Аһыгытын тэнгэ үлэстэбит.</p> <p>Кимнэр, Бурцевтар</p>	<p>Бииргэ үөрэммит доҕорбут</p> <p>СИВЦЕВ Иван Иванович ыарахан ыарытыттан күн сириттэн барбытынан ийэтигэр Сивцева Валентина Спиридоновнага, бииргэ төрөөбүттэригэр, аймахтарыгар дириг кутурбамьытын тиэрдэбит.</p> <p>2 №-дээх Нам орто оскуолатына, 2001 с. выпуск</p>
<p>«Нам улуну»-МТ дьаһалтата, депутаттарын сэбиэтэ, улус ветеранарын сэбиэтэ тыыл, үлэ ветерана, СР үтүөлээх агронома, «Гражданский килбиз» бэлиэ хаһаайына, Нам улунун, Хамаҕатта нэһилиэгин Ытык киһитэ</p> <p>ЕРЕМЕЕВ Илья Лазаревич уһун, ыарахан ыарытыттан орто дойдуттан барбытынан уолугар, СР Государственный Муннабын (Ил Түмэн) депутата Алексей Ильич Еремеевкэ, кыргыттарыгар, сизнэригэр, хос сизнэригэр дириг кутурбаньаны тиэрдэлэр.</p>	<p>Оскуолабыт 2015 сыллаах выпускнича, Дьоксукай куорат дизайн уонна искусство колледжын 1 куурунун устудьуонката</p> <p>ОКОНЕШНИКОВА Надежда Анатольевна эдэр сааһыгар соһумардык ыарахан ыарытыттан күн сириттэн күрэммитинэн ийэтигэр, бииргэ төрөөбүттэригэр, бары аймахтарыгар дириг кутурбамьытын тиэрдэбит. Аһыгытын тэнгэ үлэстэбит.</p> <p>Д.Ф. Алексеев аатынан I Хомуостаах орто оскуолатын коллектива, ветераннара</p>
<p>Биһиги аймаха элбэҕи эрэнэрэр, саамай таптыыр бырааппыт</p> <p>СИВЦЕВ Иван Иванович бу дьыл бэс ыйын 23 к. соһучу ыарахан ыарытыттан күн сириттэн барбытынан дириг кутурбамьытын тиэрдэбит. Аһыгытын тэнгэ үлэстэбит.</p> <p>Таайа, саҕаһа, эдьийдэрэ, балтылара</p>	<p>Күндүтүк саныыр дьүүгүм, үөлээнэзүм</p> <p>ВАСИЛЬЕВА Екатерина Семеновна күн сириҥ олобуттан букатыннаахтык барбытынан кыргыттарыгар, сизнэригэр, хос сизнэригэр, бары аймахтарыгар дириг кутурбамьытын тиэрдэбит.</p> <p>М.А. Мурунова дьиэ кэргэнэ</p>
<p>Убаастыыр кийипиттигэр, саҕасыгыгар Сивцева Валентина Спиридоновнага, Тарасовтарга, Наташага, Евгенийгэ таптыыр уола, ырааттара</p> <p>СИВЦЕВ Иван Иванович ыарахан ыарытыттан күн сириттэн барбытынан дириг кутурбамьытын тиэрдэбит.</p> <p>Аймахтарыт: Старостиннар, Сивцевтар, Сивцевтар, Сивцевтар, Мунхаловтар дьийэ кэргэттэрэ</p>	<p>Выражаем глубокое соболезнование однокласснику Полищенку Федору, детям, внукам, правнукам по поводу кончины любимой матери, бабушки, прабабушки, ветерана труда и тыла</p> <p>ПОЛИЩЕНКО Галины Порфирьевны. Скорбим вместе с вами. Одноклассники, выпуск 1968 г. 10 «в»</p>

Кылаабынай редактор В.Г. Касьянов

ОТДЕЛЛАР:
редакторы солбууааччы — **41496**, хаһыаты тангыс — **41332**, бухгалтерия — **41141**, факс — **41141, 41496.**

Тэрийэн таһаарааччылар: СР Правительствота, «Нам улунун «Эн-сиэли» хаһыат редакцията» автономнай учреждение. Сибээс, информационнай технологиялар уонна маассабай коммуникациялар эйгэлэригэр кэзээн көрүүгэ Федеральнаян сулууспа СР управлениетыгар 2012 с. олунньу 7 күнүгэр регистрацияламмыт нүөмэрэ — **ПШ №ТУ14-0216.**

Сурукка ааккытын-суолугун, үлэтигэн, дьийэти аадырыһын чопчу ыйын. Редакцияга кирибит суруктар төһөрүллүбэтэр. **Автор этэрэ хаһыат санаатынын мэдди биир буолбат.**

«ЭНСИЭЛИ» - Нам улунун хаһыата.
678380, Саха Республиката, Нам улунуна, Нам сэл., Заложной уул. 4.
E-mail: Namtsy41141@mail.ru

«Эн-сиэли» хаһыат РИС талыһына, таһылына уонна бэчээтигэр сыһар бэчээттэннэ. **Адырыһа:** Нам сэл. Заложной уул. N4 Формата А3. Кээмэйэ 1,0 бэчээт. Ли с

Көнүл сыананан атыыланар Индекс — Р0005. Тираһа — 1604 Бэчээккэ илии баттаньын графига — 12:00 с. 27.06.2016 с.

Бэчээккэ илии баттанна — 11:20 с. 27.06.2016 с.